

SV

Europeiska unionen
Regionalpolitik

info regio

panorama

7

Juni 2002

Intervju

Xavier Gizard,
Generalsekreterare för
Konferensen för Europas
perifera havsregioner

Samarbete

Atlantområdet

Upptäck ett land

Danmark

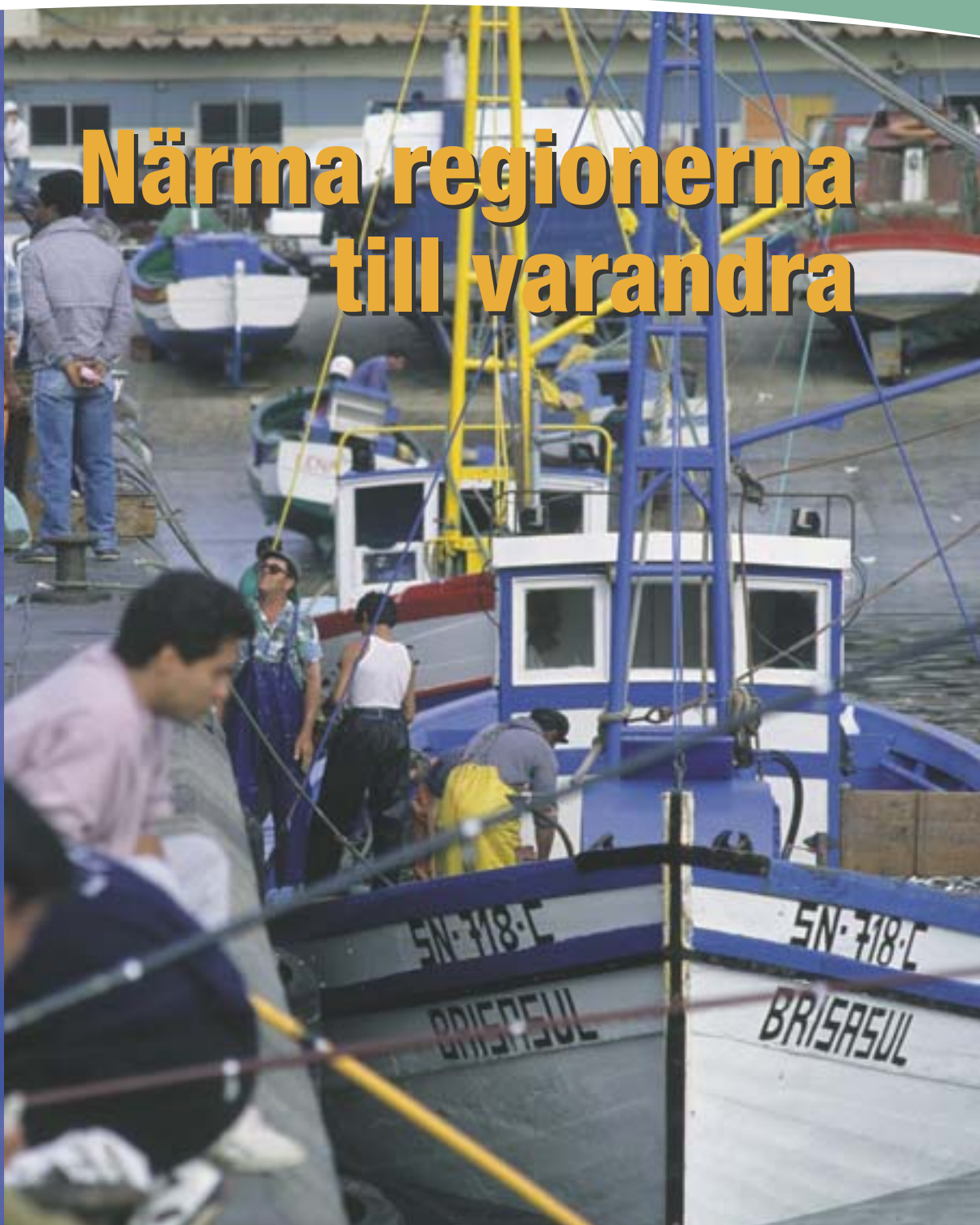
Upptäck en region

Flevoland

I klarspråk

England:
Regionala
utvecklingskontor

Närma regionerna till varandra

Xavier Gizard

Generalsekreterare för Konferensen för Europas perifera havsregioner (CRPM)

CRPM har sedan länge deltagit i gemenskapens regionalpolitik. Vilka var de grundläggande orsakerna till att CRPM bildades 1973?

De 23 medlemmarna från det dåvarande "lilla Europa" som grundade CRPM hade en i dubbel bemärkelse god intuition. För det första hade de övertygelsen att den regionala dimensionen gradvis skulle komma att spela en roll i samband med utvecklingen av den europeiska uppbyggnaden. För det andra fanns övertygelsen att våra medborgare inte skulle känna sig delaktiga i en europeisk ödesgemenskap om det inte fanns en regional sammanhållningspolitik som gav dem känslan att alla regioner hade samma utvecklingsmöjligheter.

Av vilket skäl förenades perifer region och havsregion? Vad har, låt oss säga, västra Frankrike och Ungerns östra gräns gemensamt?

De förenades därför att Europa ser ut på det viset, strukturellt sett. Rapporten om sammanhållningen visar att det har varit så oavbrutet fram till nu. Förenandet av de två termerna gjordes vid den tiden då Europa bestod av nio länder. Det förändrades inte genom övergången till femton länder. Vi har i Europa, från Finland till Grekland, följande dubbla fenomen: befolkningsfördelningen har varit stabil sedan 1500-talet mellan, å ena sidan, en central del (ibland kallad "blå bananen" och ibland "huvudstädernas Europa") och, å andra sidan, kustområdena: var och en av dessa enheter innehåller omkring 40 % av EU:s befolkning. Den kraftiga koncentrationen av politiska, ekonomiska, finansiella och vetenskapliga beslutscentra i den centrala delen försätter den andra delen i en perifer ställning, i ett läge där det finns mindre utvecklingsmöjligheter. Med den nya utvidgningen öppnas en ny front av perifera områden i öster som, när det gäller vissa länder, inte har någon kust mot havet. Ändå finns den

kontinental prägel bara delvis i vissa länder såsom Polen, Rumänien eller Bulgarien. Balkanstaterna och Turkiet kommer inte att vara mer kontinentala när de i framtiden ansluts.

Vilka specifika återkommande problem har dessa regioner?

Problemen utpekas i stor utsträckning i Europeiska kommissionens undersökningar liksom i vårt eget arbete. De är av följande två slag: dels ekonomiernas konkurrenskraft som har anknytning till brister på områdena för tillgänglighet, grund- och yrkesutbildning, innovations- och forskningskapacitet samt de högsta stadsfunktionerna. Dels också, såsom anges i Regional utvecklingsplanering i europeiskt perspektiv som antogs 1999 av de femton medlemsstaterna, problem på grund av att nya plantskolor för välfärd och konkurrenskraft inte drivs fram tillräckligt på andra ställen än i unionens mittområde, dvs. i kustregionerna vid Östersjön, Nordsjön, Atlanten, Medelhavet och Svarta havet. Områden med särskilda fysiska begränsningar såsom öar, yttre randområden, bergsområden eller områden med en mycket låg befolkningstäthet måste behandlas för sig.

Innehåll

Ansvarig utgivare: Thierry Daman, Europeiska kommissionen, GD Regionalpolitik

Denna publikation ges ut på EU:s elva språk på följande webbplats: europa.eu.int/comm/regional_policy/index_sv.htm och trycks på återvinningsspapper på fem språk (FR, EN, DE, ES, IT). Publikationens innehåll är inte juridiskt bindande för kommissionen.

Journalistik: Jean-Lug Janot/AEIDL
Bildansvariga (sida): CRPM (2), Mike St Maur Shield (5), Peter Schlüter (9), Lisa Clement (7), Province Flevoland (11), Sout West RDA (12, 13), Netwin (14)
Förstasida: Mike St Maur Shield

4

Interreg
Atlantområdet

6

Evenemang

Tryckfel: Kartan över Östersjöregionerna som visades i Inforegio Panorama nummer 6 innehåller felaktiga informationer. Den korrekta kartan kan ses på följande webbadress: europa.eu.int/comm/regional_policy/interreg3/images/pdf/int3b_baltic_a4p.pdf

Har den europeiska regionalpolitiken med tanke på dessa problem gått i gynnsam riktning för era intressen?

Ja. För det första tillkom denna politik två år efter CRPM:s grundande genom införandet av ERUF. Detta instrument fick sedan en god utveckling i samband med iberiska halvöns anslutning till unionen. År 2006 blir det därför tjugo års ihållande ansträngningar som bär frukt trots att det finns mycket kvar att göra. Den reella samverkan mellan ekonomierna ser ut att fungera bättre på statlig nivå än när man betraktar dem i ett regionalt perspektiv. Det är därför beklagligt att regionalstöden i EU:s femton medlemsstater minskades vid kompromissen i Berlin 1999. Det bör också understrykas att unionens sektorpolitik (transport, forskning, jordbruk, konkurrens samt statliga stöd) ofta inte har bidragit till att uppfylla sammanhållningsmålet.

Genom den regionala mångfald som ni företräder står ni mitt i debatten om sammanhållningens framtid. Hur lyckas ni i konferensen förena förväntningarna från EU:s missgynnade regioner och utvidgningsländerna när det gäller fördelningen av stöden, till exempel?

Som jag sade, gör vi det för att vi har noterat en strukturell olikhet när det gäller utvecklingsmöjligheterna mellan Europas mittområde och samtliga perifera områden oavsett om de är rika eller fattiga. När det gäller regionerna i den aktuella unionen, stod det klart för oss så snart som vi hade inlett diskussionerna om sammanhållningens framtid att ingen protesterade mot att regionerna i de framtida medlemsstaterna med samma rätt skulle utnyttja den solidaritet som

utvecklats under femton år genom regionalpolitiken. Samtliga har det gemensamt att de vill verka för en återanpassning av vissa faktorer för konkurrenskraft för att främja en utveckling mot flera centra på det europeiska territoriet. När det gäller utvidgningarna känner vi att den framtida politiken måste var mer ambitiös och få större medel.

Hur föreställer sig CRPM den framtida regionalpolitiken omkring år 2007?

Som ett uttryck från medlemsstaternas sida för en vilja till fördjupning av unionens interna sammanhållning. Enligt vår mening går detta genom följande fem riktlinjer:

- På samma grundvalar fortsätta att genomföra en politik till fördel för regioner som släpar efter i utvecklingen.
- Ett fullständigt omarbetat mål 2-stöd som omfattar samtliga övriga regioner – med en minskning av det europeiska bidraget i förhållande till varje regions problemnivå – för att avhjälpa svårigheter i fråga om konkurrenskraft. Detta skulle åtföljas av ett borttagande av de infraregionala områdesplaneringarna.
- Ökat interregionalt samarbete för att bidra till att Europas stora havsregioner accepteras som centra i en polycentrisk världsdal.
- Ett totalt budgetanslag som ligger långt över det aktuella på 0,45 % av unionens BNP.
- Sektorpolicy som effektivt bidrar till målet för territoriell sammanhållning i stället för att motarbeta det.

Ett banbrytande nätverk för samarbete

CRPM som nu består av 145 regioner i 25 stater, – medlemmar eller icke medlemmar i Europeiska unionen –, har verkat i nära trettio år för att utveckla det interregionala samarbetet i och utanför Europa.

CRPM är en sammanslutning och dess resurser kommer från medlemsavgifter. Verksamheten är både politisk och operativ med följande mål:

- Att göra de europeiska institutionerna medvetna om att i högre grad beakta regionernas särdrag vid utarbetandet av europeisk politik och lagstiftning.
- Att undersöka de stora aktuella frågorna i Europeiska unionen.
- Att bidra till att upprätta partnerskap, utarbeta projekt och skapa regionala nätverk.

Medlemsregionerna i CRPM är fördelade på sju geografiska kommissioner (Atlantområdet, Balkan, Öar, Medelhavsregionen, Östersjön, Nordsjön och Svarta havet) som deltar i de europeiska transnationella interregionala samarbetsprogrammen, vidtar åtgärder och genomför projekt på följande olika områden: forskning, tekniköverföring, transport, kommunikationsinfrastruktur, turism, miljö, fiske, vattenbruk, företagsutveckling, kultur, identitet, etc.

Kontakt:

CRPM

6 rue Saint-Martin, F-35700 Rennes.
Tfn (33-2) 99 35 40 50

Fax (33-2) 99 35 09 19
E-post: secretariat@crpm.org
Internet: www.crpm.org

8

Danmark — Frågor till Bendt Bendtsen, dansk ekonomi- och industriminister

10

Flevoland: Att stödja Europas yngsta region

12

Förenade kungariket: Regionala utvecklingskontor

14

Netwin: En metodik för lokala företagsnät

Interreg Atlantområdet

Västvindar mot "blå bananen"

Europeiska kommissionen har nyligen godkänt ett viktigt program, Interreg IIIB, avsett att främja sammanhållning och utveckling längs Europeiska unionens Atlantkust.

Atlantområdet, samarbetsområdet från Skottland till Andalusien, omfattar ett territorium på 856 420 km² och en befolkning på 71,1 miljoner invånare. Detta stora perifera område har fortfarande en relativt låg utvecklingsnivå och ekonomisk integration jämfört med den "blå bananen", Europas ekonomiska centrum som sträcker sig från Milano till London.

Trots territoriets heterogenitet ger olika gemensamma geografiska, historiska och kulturella drag Atlantområdet en viss enhet och ett stort antal tillgångar som detta samarbete skall försöka framhäva. Följande kan nämnas:

- Företagaranda och nyskapande miljöer i de flesta berörda regioner.
- En beständig kultur som kretsar kring sjöfart (omkring 190 kommersiella hamnar) som ger möjlighet att säkerställa varuflödet i de perifera regionerna och anslutningen till de stora europeiska huvudstäderna.
- En mångfald av miljöer i form av våtmarksområden, bergsområden och skogsområden.

- Ett mycket varierat urval av turist- och fritidsresurser.
- En kulturell oceanisk identitet, med keltisk dominans, som är ett rikt arv att framhäva.

Samstämmighet och sammanhållning

Interreg IIIB-programmet för Atlantområdet, kommer fram till år 2006 att förfoga över en sammanlagd budget på 204 miljoner euro, varav 119 miljoner finansieras av Europeiska unionen. De främsta målen är att främja samstämmighet och sammanhållning, öka den ekonomiska konkurrenskraften och effektiviteten för att övervinna handikapp i samband med den decentraliserade lokaliseringen, söka lösningar för en hållbar utveckling genom en integrerad strategi och regional utveckling samt harmonisera de sociala, ekonomiska och miljömässiga målen genom att säkerställa att de kulturella, historiska och miljömässiga tillgångarna bevaras och värdesätts.

Följande fyra prioriteringar har sålunda identifierats av de medlemsstater och regioner som deltar i programmet:

- Regional strukturer och utveckling av kompetens: De projekt som finansieras kan röra skapandet av urbana nätverk, åtgärder för landsbygdsutveckling, regionala undersökningar samt partnerskapsåtgärder som gör det möjligt att stärka Atlantområdets konkurrenskraft i fråga om teknisk innovation och forskning.
- Optimering av transportnät och transportsystem samt ökad tillgång till informations- och kommunikationsteknik: Projekten kan avse pilotåtgärder som främjar intermodala transporter (hav-järnväg-luft) och ökad sjösäkerhet. Man kommer att uppmuntra medvetenhetsåtgärder och främjande av informations- och kommunikationsteknik hos allmänheten och företagen.
- Skydd av miljö och naturresurser, integrerad förvaltning av kust- och flodmynningsområden, skydd av våtmarksområden samt hållbar förvaltning av ekonomiska verksamheter: Projekten skulle kunna omfatta transnationella partnerskap för miljöskydd och rimlig exploatering av specifika resurser i området, föroreningsförebyggande samt pilotåtgärder och erfarenhetsutbyte i fråga om hållbar ekonomisk utveckling.

- Framhävande av de atlantiska kulturerna och det atlantiska arvet, stöd till skapande och främjande av gemensamma turistprodukter samt ekonomiskt främjande av Atlantområdet i och utanför Europeiska unionen.

Förvaltningsmyndighet för Atlantområdesprogrammet är regionen Poitou-Charente (Frankrike) med bistånd av ett gemensamt tekniskt sekretariat i Poitiers. En uppföljningskommitté, en förvaltningskommitté och en myndighet för gemensamma utbetalningar har också bildats för att säkerställa förvaltning och ett transnationellt genomförande av programmet.

Kontakt:

Espace Atlantique / Atlantic Area

Secrétariat commun

C/o Conseil Régional de Poitou-Charentes

15, Rue de l'Ancienne Comédie, BP 575,

F-86021 Poitiers CEDEX

Tfn (33-5) 49 55 76 60/82 54

Fax (33-5) 49 55 82 55

E-post: i2cea@cr-poitou-charentes.fr

Internet: www.interreg-atlantique.org

Atlantområdets partnerstater och partnerregioner

Portugal – Irland – Asturien, Baskien, Cadiz, Galicien, Huelva, Kanarieöarna, Kantabrien, Kastilien-León, Navarra, Rioja, Sevilla (Spanien) – Aquitaine, Basse-Normandie, Bretagne, Centre, Haute-Normandie, Limousin, Midi-Pyrénées, Pays de la Loire, Poitou-Charentes (Frankrike) – Avon, Cheshire, Cornwall & Devon, Cumbria, Dorset & Somerset, Gloucestershire & Wiltshire, Greater Manchester, Herefordshire, Highlands & Islands, Lancashire, Merseyside, Nordirland, Shropshire, South West Scotland, Staffordshire, Wales, West Midlands, Worcestershire & Warwickshire (Förenade kungariket).

EU:s prioriteringar för regionerna: Att fastställa gemenskapsmervärdet

Ett första seminarium breddar diskussionen om sammanhållningspolitikens framtid.

Vid det andra forumet om sammanhållning år 2001 meddelade kommissionsledamot Michel Barnier att kommissionen skulle anordna ett eller flera seminarier ägnade åt uppföljning av de tematiska prioriteringarna inom den framtida sammanhållningspolitiken.

Ett första seminarium ägde rum i Bryssel den 27 och 28 maj 2002. På seminariet tog man upp sammanhållningens geografiska prioriteringar, i synnerhet de minst utvecklade regionerna, stadsmiljöfrågorna, diversifieringen av landsbygdsområdena, det gränsöverskridande, transnationella och interregionala samarbetet, regioner i industriell omvandling samt regioner som har allvarliga geografiska eller naturliga handikapp.

För varje prioriterat tema fastställdes ett område för gemenskapsinsats för att exakt bestämma de framtida tilldelningarna från strukturfonderna. En av de främsta utmaningarna när det gäller den framtida reformeringen av sammanhållningspolitiken rör egentligen själva arten av

insatser från fonderna. Det kommer att bli nödvändigt att prioritera åtgärder som har ett optimalt gemenskapsmervärde, samtidigt som en tydlig fördelning av uppgifter och kompetenser fastställs mellan gemenskapen, nationerna, regionerna och det lokala planet.

Vid seminariet samlades experter från medlemsstaterna, kandidatländerna och regionerna samt företrädare för arbetsmarknadens parter och de europeiska institutionerna.

På seminariets första dag samlades under ledning av Michel Barnier tre arbetsgrupper som ägnade sig åt regioner som släpar efter i utvecklingen, regionomvandling respektive europeisk regional integration. Den andra dagen ägde en stor debatt rum under ordförandeskap av Guy Crauser som gav samtliga deltagare möjlighet att utbyta åsikter och på djupet granska de olika valmöjligheter som kommer att finnas för genomförandet av sammanhållningspolitiken efter 2006.

Tyneside (Förenade kungariket) Pengar till tunnelbana

Neil Kinnock, Europeiska kommissionens vice ordförande, invigde den 19 april förlängningen av tunnelbanan i Tyneside fram till staden Sunderland: 18,5 km spår och annan utrustning som ERUF samfinansierat med cirka 24 miljoner euro.

Kommissionär Kinnock underströk projektets ekonomiska, sociala och miljömässiga verkan. Förlängningen av linjen, som möjliggör för 47 000 nya hushåll att få ett snabbt, billigt och icke förorenande transportmedel, borde bidra till att ta bort trafikstockningar och ge nytt liv åt stadskärnan och handelsverksamheten i Sunderland samtidigt som den lockar till viktiga nyinvesteringar. Genom tunnelbanan förbättras tillträdet till sysselsättning och yrkesutbildning för missgynnade grupper och infrastrukturen borde också gynna Sunderlands universitet som får två nya stationer. Vidare förbinder tunnelbanan hädanefter Sunderland direkt med den stora järnvägslinjen London–Edinburgh samt med Newcastles internationella flygplats.

Sunderland har länge väntat på denna förbindelse som avslutar tunnelbanan i Tyneside, en storstadsregion med över 830 000 invånare. Bygget har varat i två år och kostat 160 miljoner euro som uppbringats genom ett offentligt-privat partnerskap.

Utvidgningen av tunnelbanan i Tyneside, som är resultatet av ett nära samarbete mellan regionala, nationella och europeiska myndigheter, ingår i en större grupp av åtgärder för regional omvandling som genomförs inom ramen för mål 2 och andra gemenskapsinsatser. Det är den största finansiella insatse från ERUF i Förenade kungariket för ett och samma projekt: omkring 24 miljoner euro.

Det europeiska bidraget framhålls i allra högsta grad eftersom en europeisk kampanj har inletts och en tunnelbanevagn som har målats i unionsfärgerna kommer att gå på den nya linjen under ett år (bild).

Kommissionär Neil Kinnock vid invigningen av tunnelbanan i Sunderland som pryts med de europeiska färgerna.

Lägg fram era projekt på Inforegions nya webbplats

Inforegions nya webbplats (europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm) ger möjlighet att land för land och ämne för ämne söka i en databas med nära 500 exempel på ekonomiska och sociala utvecklingsprojekt som stöds genom strukturfonderna och Sammanhållningsfonden. Ett frågeformulär online ger också möjlighet att lämna olika informationer om nya intressanta projekt som kan föras in i databasen. Tveka således inte att informera oss om era projekt på följande webbplats: europa.eu.int/comm/regional_policy/projects/stories/index_en.cfm

Upptäck ett land

Danmark: Brofäste

Genom samfinansieringen i mål 2-programmet deltar Europeiska unionen aktivt i utvecklingen av tio danska regioner.

Danmark är ett platt land, fullständigt öppet mot Nordsjön och Östersjön och mer än någonsin inkörsporten till Skandinavien efter konstruktionen av Öresundsbron som förbinder landet direkt med Sverige. Med sina 700 mil kust och mer än 400 öar, varav bara ett hundratal är bebodda, är Danmark splittrat i en rad små territorier, avskilda genom vatten men ofta förbundna sinsemellan genom broar, tunnlar och regelbundna färjeförbindelser. Ingen plats är längre bort än 5 mil från havet.

Danmarks ekonomiska makt står i kontrast till landets något avlägsna geografiska läge. I detta land som länge saknade råvaror är ett effektivt jordbruk, tillsammans med fiske, ursprunget till det industriella uppsvinget: livsmedelssektorn som utvecklades redan i början av 1800-talet utgör fortfarande omkring en tredjedel av industriproduktionens omsättning. Metallindustrin säkrar den andra tredjedelen av omsättningen. Bearbetningsverksamheterna i Danmark är nämligen mycket varierade och de flesta branscher är företrädade, från verktygsmaskiner till leksaker över elektronik och farmaci. Industrin domineras av små och medelstora företag och sysselsätter 25 % av den aktiva befolkningen. De industriella verksamheterna var först koncentrerade omkring huvudstaden Köpenhamn och har spritt sig till resten av landet, i synnerhet till Jyllands östkust. Tjänstesektorn, som gynnas av rollen som brofäste som Danmark spelar i Skandinavien, har utvecklats avsevärt och sysselsätter nu nära 70 % av den aktiva befolkningen. Handelsbalansen har överskott sedan några år eftersom utvinningen från olje- och gasfyndigheterna i Nordsjön har gjort Danmark praktiskt taget självförsörjande.

En tradition av lokal demokrati

Genom grundlagarna från 1849, 1866, 1915 och 1953 har bilden av det

aktuella Danmark efter hand formats, bilden av en tolerant demokrati som tillförsäkrar medborgarna en av de högsta levnadsstandarderna och ett av de mest kompletta sociala trygghetssystemen i världen.

Staten är relativt centraliserad men de lokala förvaltningarna säkerställer många uppgifter och kan ta ut skatter för belopp som motsvarar omkring två tredjedelar av de danska offentliga utgifterna. De fjorton länen (amter) förvaltar vägar och färjeförbindelser, sjukhus, gymnasier samt vissa aspekter av sociala tjänster och undervisning. De 275 kommunerna har ansvar för grundskolan, social trygghet, det lokala vägnätet, bibliotek, etc.

Det viktigaste finansiella överföringssystemet är "bloktilskud". Beloppet för detta totala anslag som staten betalar till de lokala myndigheterna bestäms enligt vissa omfördelningskriterier i syfte att utplåna skillnader mellan rika områden och mindre gynnade områden i landet.

Mål 2: Fortsätta att minska gapet

Genom samfinansieringen av det danska mål 2-programmet deltar Europeiska unionen aktivt i utvecklingen av regionerna Bornholm, Lolland, Falster, Møn, Nordjylland, Viborg, Århus, Ringkøbing, Sønderjylland och Sydfyn. Finansieringarna uppgår till 617 miljoner euro, varav 189 miljoner kommer från Europeiska unionen.

Befolkningen i de stödberättigade regionerna uppgår sammanlagt till 537 718 invånare, dvs. 10,2 % av den danska befolkningen. Den genomsnittliga arbetslösheten i mål 2-områdena var 8,1 % 1999 mot 5,8 % i genomsnitt i Danmark i sin helhet. De stödberättigade regionerna har särskilda miljöproblem (känsliga miljöer, små städer med begränsade sötvattenresurser ...). De präglas också

av en befolkningsminskning på 1,5 % mellan 1985 och 1999 medan befolkningen ökade på det nationella planet. Sysselsättningen inom jordbrukssektorn ligger över det nationella genomsnittet. Sysselsättningen inom tjänstesektorn, inkomst per capita, sysselsättningsökning och utbildningsnivå ligger totalt över det nationella genomsnittet. Trots dessa regioners strukturproblem har skillnaden mot resten av landet minskat under de tio senaste åren.

Förutom de tekniska assistansåtgärderna, kretsar det danska regionala utvecklingsprogrammet kring följande tre prioriterade riktlinjer:

- Utveckling av regionerna.
- Företagsutveckling.
- Kompetensutveckling.

Det globala ansvaret för regionalfonden i Danmark har ekonomi- och industridepartementet fått, medan den danska industri- och bostadsstyrelsen (Erhvervs- og Boligstyrelsen) är förvaltningsmyndighet.

Kontakt:

Erhvervs- og Boligstyrelsen
Vejlsovej 29, DK-8600 Silkeborg
Tfn (45) 3546 6000
Fax (45) 3546 6401
E-post: efs@ebst.dk
Internet: www.ebst.dk

Frågor till Bendt Bendtsen, dansk ekonomi- och industriminister

Hur skulle du definiera politiken för de missgynnade danska regionerna?

Regionalpolitiken har avsevärt förändrats i Danmark. För närvarande består den i att främja tillväxten. De nationella och europeiska programmen har lagt grunderna till konkreta strategier som skapar gynnsamma förhållanden för god utveckling av en regional inneboende potential. Vi har på sätt och vis gått från en metod som avsåg att minska skillnader till att stödja tillväxtpotentialerna i var och en av dessa regioner.

Vilka är prioriteringarna inom den danska regionalpolitiken?

Danmark måste stå i förgrunden när det gäller att tillhandahålla nya effektivare medel till fördel för den regionala utvecklingen. Jag tror att en samordnad målinriktad användning av offentliga medel kan säkra att de många produktionsfördelar som Danmark har även i fortsättningen

utvecklas till fördel för den regionala tillväxten och sysselsättningen.

Genom det nationella programmet "Vägen till tillväxt" avser vi att ta långsiktiga initiativ inom många sektorer. Vi har införlivat en ambitiös strategisk regional plan i programmet med sikte på en fortsatt utveckling som gagnar Danmark i sin helhet. Vi har parallellt bildat en bred arbetsgrupp mellan flera departement, som kommer att utarbeta en strategi för regional utveckling.

Vilken betydelse har EU för Danmarks regionalpolitik? Och omvänt, på vilket sätt bidrar Danmark till EU:s regionalpolitik?

Genom strukturfonderna får Danmark stöd från EU till regionalpolitiska åtgärder. Dessa till synes ganska blygsamma stöd anses emellertid av de berörda regionerna vara tillräckliga för att bidra till deras utveckling. Jag skulle dock vilja understryka att detta stöd innebär vissa kostnader eftersom den administrativa förvaltningen av programmen tar, i förhållande till stödets storlek, ganska stora resurser från de nationella och regionala myndigheterna.

Danmark, å sin sida, deltar aktivt i reformeringen av strukturfonderna. Vi har sålunda deltagit i de förhandlingar som ledde till de aktuella lagbestämmelser som rör flera centrala frågor, däribland koncentrationen av

fonder till de regioner som behöver dem mest. Till det kan fogas företagsstödens nivå som minskats för att begränsa konkurrensen snedvrids.

Danmark skall ha unionens ordförandeskap från juli 2002. Vilken plats kommer regionalpolitiken att få i ordförandeskapets program?

Det danska ordförandeskapet kommer att inrikta sig på utvidgningen av gemenskapen. Tio nya länder kommer att få tillgång till strukturpolitiska instrument som hjälper dem att minska regionala skillnader och de kan frigöra sin potential genom att skapa förutsättningar för en tillväxt som gynnar hela gemenskapen. Kandidatländerna kommer också att dra nytta av de erfarenheter som hittills gjorts vid användningen av dessa instrument. Danmark stöder i det avseendet kommissionens ansträngningar att undersöka och överföra denna erfarenhet.

Yta

43 100 km²

Befolkning (2000)

5 330 000 invånare

Befolkningstäthet: 124 inv./km² (EU-15: 118 inv./km²)

Ekonomi och sysselsättning

BIP/inv.(1999): 30 694 euro (EU-15: 21 258 euro)

Index BIP/inv. PPA (1999): 119 (EU-15: 100)

Arbetslöshet (2000): 4,7 % (EU-15: 8,4 %)

Strukturfonderna

Mål 2 (Områden med strukturella svårigheter)

EU	Övriga offentliga fonder	Totalt
189 milj. euro	428 milj. euro	617 milj. euro

Upptäck en region

Flevoland (Nederländerna)

Att stödja Europas yngsta region

Denna region, som uppstått ur havet, är Europas yngsta region och har – i ordets rätta bemärkelse – haft en exceptionell befolkningstillväxt. Resurser, tjänster och sysselsättning måste följa med övergångsstöd från mål 1.

Flevoland är med sitt läge öster om Amsterdam ett undantagsfall i Europa, till och med i världen. Det är bokstavligen talat ett helt nytt område eftersom det består av tre polder som i mitten på 1900-talet vanns från Zuiderzee. Till följd av en jättevåg, som 1916 slog sönder vallar och orsakade stora översvämningar, beslutade man i Nederländerna att torrlägga och kolonisera en stor del av Zuiderzee. Lagen av den 14 juni 1918 gav staten möjlighet att stänga av Zuiderzee med en vall, torrlägga fem polder och låta jordbrukare bosätta sig där.

Flevoland består av tre av fem polder som skapades på detta sätt. Noordoostpolder (48 000 ha), torrlagt 1936–1942, sitter ihop med fastlandet. Östflevoland (54 000 ha), torrlagt 1950–1957, och Sydflevoland (1959–1967, 43 000 ha) är däremot konstgjorda öar omgivna av vallar som bara är förbundna med resten av kungariket via broar. De tre poldrarna utgör sedan 1986 Nederlands tolfte provins.

Med 10 000 fler invånare per år ...

Flevoland är uppdelat i sex kommuner. Sysselsättningen är koncentrerad till byarna och de nya småstäderna. De två största tätorterna är Lelystad (60 000 inv.), provinsens huvudstad, och Almere (95 000 inv.) som har Nederländernas kraftigaste

befolkningstillväxt (över 80 000 invånare på 16 år).

Fortfarande finns det resurser i otillräcklig mängd och kvalitet, och det skapas inte tillräckligt många nya jobb för att matcha den mycket kraftiga befolkningstillväxten: + 220 % mellan 1980 och 1990 varav 10 000 nyinflyttade personer per år under de senaste åren. De nyinflyttade är i huvudsak unga människor från Amsterdam och, mer allmänt, från Randstad (också i Nederländerna). I dag har Flevoland 340 000 invånare och bör inom de kommande tio åren nå 400 000 invånare.

... sysselsättning och verksamheter måste följa

En av de stora utmaningarna för framtiden är att se till att sysselsättningen följer denna kraftiga befolkningsökning. Trots att det skapades 15 000 nya arbetstillfällen 1994–1999 och arbetslösheten är ganska låg (4 % år 2000), är andelen långtidsarbetslösa (71 %) en av de största i Europa.

Trots att cirka 9 000 småföretag har valt att etablera sig i Flevoland har den unga regionen "tillväxtkriser" och oregelbunden utveckling som gör att Flevoland fortsätter att vara ett samhälle i obalans.

Flevoland hade utsetts till mål 1-område (en region som är berättigad

till strukturfondsstöd för att hämta in sin eftersläpning) 1994–1999. Under denna period tillfördes 150 miljoner euro från strukturfonderna vilket ledde till investeringar på nära en miljard euro. För perioden 2000–2006 samfinansierar Europeiska unionen mål 1-programmet för ett avtagande övergångsstöd till regionen. Strukturfondernas bidrag uppgår till 126 miljoner euro av en total budget på 471 miljoner euro. Den nederländska staten bidrar med ett belopp av 14 miljoner euro och provinsen investerar själv 25 miljoner euro. Det förväntas emellertid att myndigheter, institutioner och lokala företag skall investera över 306 miljoner euro i regionen. Med hjälp av detta incitament bör omkring 5 500 nya företag etablera sig i Flevoland och skapa minst 9 000 arbetstillfällen, varav många för kvinnor.

Fyra prioriterade riktlinjer har fastställts för programmet:

- Utveckling av stadsområden.
- Utveckling av landsbygdsområden.
- Stärkande av produktionsstrukturerna.
- Social sammanhållning och sysselsättning.

Kontakt:

Provincie Flevoland
Tfn (31-320) 265 483
E-post: pme@flevoland.nl
Internet: www.flevoland.nl/europa

Yta

1 426 km²

Befolkning (2000)

340 000 invånare

Befolkningstäthet: 238 inv./km²
(EU-15: 118 inv./km²)

Ekonomi och sysselsättning

BIP/inv. (1999): 16 570 euro
(EU-15: 21 258 euro)

Index BIP/inv. PPA (1999):
81 (EU-15: 100)

Arbetslöshet (2000):
4 % (EU-15: 8,4 %)

Strukturfonder (2000–2006)

Mål 1: avtagande övergångsstöd

EU	Övriga offentliga fonder	Privata fonder	Totalt
126 milj. euro	39 milj. euro	306 milj. euro	471 milj. euro

En mosaik av projekt

Stödet från strukturfonderna 2000–2006 till Flevoland har redan nu lett till att det genomförts flera konkreta projekt:

Kvinnors tillträde till arbetsmarknaden

Genom mål 1-programmet stöds utbildnings- och stödåtgärder för långtidsarbetslösa kvinnor.

Kollektivtransporter på beställning

Genom mål 1-programmet lanserades en ny form av kollektiva transporter som grundas på ett anropssystem i stället för en tidtabell. Detta

beställningssystem hjälper landsbygdskommunen Dronten att få bättre förbindelser med omvärlden.

Internationella patent

För att hjälpa företagen att föra ut sina produkter på de utländska marknaderna stöds genom mål 1 ett institut som hjälper företagen i Flevoland att söka internationella patent.

Lantbruksboende för funktionsstörda

Detta projekt via Leader+ i kommunen Zeewolde ger psykiskt handikappade möjlighet att bo och

arbeta på en lantgård som är särskilt anpassad för deras behov.

Nätverk av ekologiska producenter

Genom Leader+ har flera ekologiska jordbrukare och djuruppfödare i Flevoland gått samman och infört ett gemensamt förvaltningssystem för sina företag.

Återvinning av avfall

Genom en ny teknik omvandlas hushållsavfall och skräp av genomskinlig plast (PET) till ett högkvalitativt material som framför allt gör det möjligt att tillverka nya plastflaskor.

"Geomatics Valley" i Flevoland

Ett stöd från EU på 304 000 euro kombinerat med andra offentliga stöd har gjort det möjligt för den vetenskapliga och kommersiella parken Geomaticapark att anlägga ett internationellt dokumentationscentrum för observation av och vetenskap om jorden.

Geomaticapark ligger i Marknesse på Nordoostpolderen, mellan Nationaal Lucht en Ruimtevaart Laboratorium (NLR/ Statliga rymdlaboratoriet) och Waterloopkundig Laboratorium (vattenlaboratoriet). Det hyser tio företag som är aktiva på områdena för regionalplanering och miljöförvaltning ur geomatisk synvinkel. De arbetar med både forskning och utbud av produkter och kommersiella tjänster inom teledetektion, databehandling, och andra områden.

Med den tillgång till resurser och knowhow som parken har, kan Geomaticapark närmast betraktas som ett litet Silicon Valley för geografisk observation och geovetenskap. Att specialistföretag som kompletterar varandra, stärkta genom olika stödprogram och gemensamma projekt, finns på samma område gör det nämligen möjligt att optimera en samverkan som gör att nya funktioner och verksamheter skapas.

Genom ett EU-stöd på 304 000 euro till stiftelsen Geomatics Business Park, som förvaltar området, kan man påbörja ett effektivt nätverkssamarbete. Detta geomatiska kluster får ett internationellt dokumentationscentrum, som också skall ge plats för möten, informationsutbyte och datainsamling. Det är viktiga delar för att främja utvecklingen av nya teknologiska

tjänster och produkter på det geovetenskapliga området.

I och med det officiella öppnandet av centrumet i september 2002 understryker ministern för ekonomiska frågor Geomaticaparks betydelse för Nederländerna och Europa.

Kontakt:

www.geomaticapark.nl/engels/index_uk.html

Förenade kungariket Regionala utvecklingskontor

Inrättandet av regionala utvecklingskontor (Regional Development Agencies) ger uttryck för den brittiska regeringens vilja att ta större hänsyn till den geografiska, ekonomiska och sociala mångfalden i Förenade kungariket. Genom att låta genomförandet av regionalpolitiken tas om hand på lokal nivå och med metoder som uppmuntrar lokala intressegruppers deltagande och underlättar bildande av partnerskap.

De regionala utvecklingskontoren (RDA) inrättades i åtta engelska regioner den 1 april 1999. Ett nionde kontor öppnades i London den 3 juli 2000 till följd av bildandet av Greater London Authority (GLA).

De regionala utvecklingskontorens huvuduppgift är att skapa sammanhållning och utjämna skillnader i och mellan de brittiska regionerna. De har till uppgift att samordna den ekonomiska utvecklingen och förnyelsen och samtidigt förbättra den regionala konkurrenskraften.

Följande mål anges i kontorens målsättningar:

- Stödja ekonomisk utveckling och förnyelse.
- Främja investeringar och företagens effektivitet och konkurrenskraft.
- Främja sysselsättning.
- Utveckla yrkeskompetens.
- Bidra till en hållbar utveckling.

Kontoren har i särskilt uppdrag att

- utarbeta en strategi för regional utveckling,
- verka för regional förnyelse,
- genomföra nationell ekonomisk politik på regional nivå,
- locka till sig investerare,
- utarbeta en handlingsplan, Skills Action Plan, för att säkerställa att utbudet av yrkesutbildningar motsvarar arbetsmarknadens behov,
- förvalta stöden från EU.

Den brittiska regeringen har efter samråd med de berörda departementen (Utbildning och sysselsättning, Handel och industri) beslutat att avsevärt öka kontorens självstyre genom att ge dem ett totalanslag från och med budgetåret 2002–2003. Genom anslaget kan utvecklingskontoren bättre genomföra sina specifika regionala prioriteringar, framför allt när dessa inte beaktas tillräckligt i de befintliga programmen.

Japanska parlamentsledamöter på besök i Tamar Science Park (nordvästra England). De regionala utvecklingskontoren försöker att dra till sig utländska investerare.

Optimering av EU-stödets effekt: Ett exempel från South West Regional Development Agency

Det regionala utvecklingskontoret i sydvästra England arbetar med ett stort antal lokala och regionala organisationer som inom ramen för de olika EU-programmen utvecklar och leder strategiska partnerskap vars samordning sköts av kontoret. Kontoret måste också se till att hela regionen får nytta av EU:s politik och stöd, och att regionen får en stark ställning och klar identitet i den europeiska unionen.

Ett av kontorets främsta mål är att förbättra de lokala företagens konkurrenskraft och se till att EU-finansieringen utnyttjas på bästa sätt. Detta tar sig uttryck i sysselsättningsskapande infrastrukturprojekt och utbildningsåtgärder som bidrar till att höja kompetensnivån i regionen. Kontoret arbetar också med viktiga utmaningar för företagen såsom utveckling av elektronisk handel, gemenskapens arbetslagstiftning och allt som har med euron att göra.

Sydvästra Englands kontor för regional utveckling har också ett nära samarbete med lokala och regionala parter för att framgångsrikt genomföra förnyelseprogram så att dessa gagnar de områden som behöver dem bäst. Kontoret är sålunda mycket aktivt när det gäller information och rådgivning om allt som rör gemenskapsprogrammen enligt mål 1, 2 och 3 (¹). Sydvästra kontoret är företrätt i samtliga instanser (uppföljningskommittén, arbetsgrupp, osv.) med de olika instrumenten. Kontoret leder också Equal Opportunity Group, som arbetar för att skapa lika möjligheter i den offentliga politiken.

Bland kontorets övriga verksamhetsområden kan nämnas genomförandet av en regional innovationsstrategi med sikte på att utveckla informationsteknik på ett samlat sätt i regionen. Kontoret stöder också en lång rad europeiska initiativ på området för kompetenshöjning, från grundläggande till högspecialiserad kompetens. Sålunda stöds yrkesutbildningar som ges av Sydvästra regionala observationsorganet, liksom andra innovativa projekt inom ramen för en kompetensutvecklingsfond.

(¹) För perioden 2000-2006 mottar sydvästra regionen i England stöd från strukturfondernas tre mål som omfattar följande:
— Mål 1 omfattar Cornwall och Scilly-öarna längst ut i västra England.
— Mål 2 omfattar Plymouth, North Devon, South Hams, Torquay, Torridge, West Devon, West Somerset och delar av Bristol.
— Mål 3 omfattar samtliga regioner utom Cornwall och Scilly-öarna.

Soundhouse-projektet håller till i ett kontorshus i Plymouth och får stöd av Sydvästra kontoret för regional utveckling.

Genom det nyligen öppnade representationskontoret i Bryssel ämnar Sydvästra England stärka sin interna och externa image och etablera sig som en region att räkna med på den europeiska scenen.

Kontakt:

South West of England Regional Development Agency
Sterling House, Dix's Field, Exeter, Devon, EX1 1QA
Tfn (44-1392) 214 747
Fax (44-1392) 214 848
E-post: enquiries@southwestrda.org.uk
Internet: www.southwestrda.org.uk

Netwin: En metodik för lokala företagsnätverk

Netwin-projektet, som har pågått i sex europeiska regioner, har i tre år följt 24 företagsnätverk av mycket varierande storlekar och med olika mål. Utifrån dessa erfarenheter blev det möjligt att fastställa en rad verktyg och metoder som kan användas i mycket varierande geografiska eller ekonomiska sammanhang.

Netwin-parterna besöker det irländska företaget Waldoan Food Limited som tillsammans med 10 andra små och medelstora livsmedelsföretag har bildat det lokala nätverket "Roscommon Food Network".

Genom att bygga upp nätverk av partnerskap mellan företag på samma territorium blir det möjligt att dela uppgifter och funktioner, bygga upp en gemensam image, flerdubbla möjligheterna till möten och informationsutbyte samt strukturera en tillverkningskedja.

Med en budget på 3,3 miljoner euro, varav 70,6 % bekostas av Europeiska unionen inom ramen för det interregionala pilotprogrammet Recite II, är det möjligt för sex europeiska företags- och innovationscenter att utarbeta en metod för att bilda företagsnätverk.

Från lokal erfarenhet till metodikverktyg

Målet för parterna i Netwin-projektet var att erbjuda de lokala aktörerna och operatörerna ute på fältet

(entreprenörer, regionalt ansvariga, etc.) förfaranden och verktyg för att öka effektiviteten av åtgärderna för nätverksskapande.

Den erfarenhetsgrundade metod som valdes bestod i att följa 24 lokala nätverk och jämföra interregionala parter erfarenheter när det gäller att skapa och utveckla företagsnätverk. Över 30 organisationer deltog i arbetet, till vilket en grupp på femton personer bidrog, varav två samordnare, fördelade mellan de sex partnerregionerna. Flera europeiska specialister deltog i åtgärden.

Var tredje månad ägde ett sammanträde mellan de viktigaste parterna rum för att säkra uppföljningen av projektet och arbeta på ett eller annat pågående instrument. Var sjätte månad samlades parterna och nätverksföreträdare till

fyradagarsseminarier för att utveckla de olika instrumenten. Förutom telefonsamtal och e-post fanns ett extranät som gjorde det möjligt att dag för dag säkra kontinuiteten i utbytet mellan de olika deltagarna.

Metodhandbok

Parterna i projektet sammanställde utifrån sin erfarenhet på fältet en metodhandbok (i form av en pärm och en cd-romskiva) med följande innehåll:

- En metodisk referensram som omfattar en fullständig uppsättning indikatorer rörande territoriet, företagen och deras mångsidiga växelverkan. Med hjälp av indikatorerna kan funktionen av de flesta lokala nätverk för små och medelstora företag beskrivas och undersökas på ett uttömmande sätt.
- En rad instrument klara att använda för nya, växande eller redan etablerade nätverk:
 - Verktøy för att identifiera tänkbara nätverk – råd och exempel för att genomföra statistiska eller dokumentära undersökningar samt intervjuformulär för att träffa regionala opinionsledare, som gör det möjligt att i ett bestämt geografiskt område lokalisera och öronmärka de företagsområden som kan bli ett nätverk.
 - Verktøy för djupgranskning – med hjälp av flera verktyg kan en undersökning på djupet genomföras om nätverkets tillstånd. Och verksamheter, som gemensamt kan identifieras, kan utvecklas samtidigt som hänsyn tas till företagens behov och territoriets särprägel.

Intervjuformulär föreslås för att möta företagare och aktörer i lokal ekonomisk utveckling. Formuläret åtföljs av sammanfattande blad som underlättar granskningen av de insamlade uppgifterna.

- Verktyg för utvärdering och "re-engineering", justering – genom dessa verktyg kan nätverkets intryck på medlemmarna och territoriet mätas samtidigt som man tar fram verksamheter som kan utvecklas för att stärka nätverkets dynamik och effektivitet. Också här åtföljs intervjuformulären av sammanfattande blad.
- Transversala verktyg – avser en förteckning som belyser nyckelfaktorer för framgång och en samling fallstudier som i olika sammanhang visar nätverkens genomförbarhet och intresse samt exempel på användning av Netwin-verktygen.

Netwin-metodiken och dess verktyg har tillkommit för att användas direkt och flexibelt: specifika indikatorer kan

integreras i förhållande till den lokala situationen och det berörda territoriets ekonomiska och historiska parametrar. Netwin-instrumenten kan användas av lokala myndigheter för att utforma och genomföra lokala utvecklingsstrategier, av företag som vill bilda nätverk eller av specifika tjänsteorgan såsom utvecklingskontoren eller europeiska företags- och innovationscenter.

Ett seminarium för att presentera Netwin-verktyget ägde rum i Bryssel den 13 och 14 juni 2002 i närvaro av många aktörer inom lokal och regional utveckling. Metodhandboken är tillgänglig på nedanstående adress.

Kontakt:

Netwin

Aditec – Pas-de-Calais – CEEI

Rue de l'Université

Technoparc Futura

F-62400 Béthune

Tfn (33-3) 21 63 15 15

Fax (33-3) 21 63 15 16

E-post: netwin@aditec.org

Internet: www.aditec.org/site/programs/netwin.htm

Sex CEEI och partnerregioner:

Aditec Pas-de-Calais CEEI – Béthune, Nord-Pas-de-Calais (Frankrike)

BIC of Attika – Aten, Attika (Grekland)

CPINAL – Centro Promotor de Inovação e Negócios do Algarve – Olhao, Algarve (Portugal)

Innovation Centre Noribic – Londonderry, Nordirland (Förenade kungariket)

Westbic & Roscommon County Council – Roscommon (Irland)

Technopolis CSTA Novus Ortus – Valenzano (Bari), Pouilles (Italien)

Konkurrensförmåga och livskvalitet

En sammanställning av projekt som finansierats genom strukturfonderna i Beneluxländerna

Finns på DE, FR, NL.

Den första etapprapporten om ekonomisk och social sammanhållning

Finns på EU:s elva språk.

På nätet

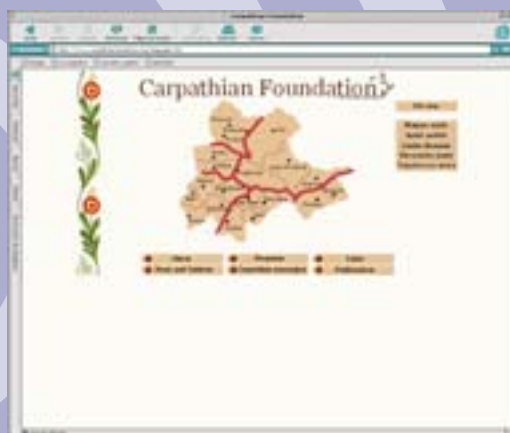

www.polis-online.org

Polis, som grundades 1989, är ett nätverk av 60 europeiska städer och regioner från 16 olika länder som samarbetar inom sektorn för stadstransporter för att tillsammans söka lösningar som förenar rörlighet, miljö och hållbar utveckling. Webbplatsen Polis, portal till stadstransporter med länkar till många organisationer som är aktiva på detta område, är en outtömlig källa till information för lokala och regionala aktörer som är berörda av denna problematik.

www.carpathianfoundation.org

Webbplats om en mycket intressant organisation för den som försöker skapa samarbete med företag i kandidatländerna i Central- och Östeuropa. Karpattstiftelsen, en gränsöverskridande sammanslutning, ger nämligen tekniskt och ekonomiskt stöd till lokala utvecklingsprojekt vid mötespunkten för fem länder: Polen, Slovakien, Ungern, Rumänien och Ukraina. Webbplatsen finns på engelska och på varje berört lands officiella språk.

www.eixoatlantico.com

Webbplatsen för Euregio Galice (Spanien) och Norte (Portugal) är ett gott exempel på de möjligheter som Internet kan erbjuda när det gäller regionalt samarbete för information såväl till medborgarna som till aktörer för regional utveckling. Här finns relevant institutionell dokumentation men också en fullständig, attraktiv agenda och uppdatering av olika verksamheter, sociala, kulturella, idrottsliga och andra aktiviteter, som anordnas i det nordvästra hörnet av Iberiska halvön. Webbplatsen finns på galiciska, spanska, portugisiska och engelska.

Kontakter:

Europeiska kommissionen, Generaldirektoratet för regionalpolitik
Enhet 01 "Information"
Thierry Daman
CSM2 A01/200, B-1040 Bryssel
Fax (32-2) 296 60 03
E-post: regio-info@cec.eu.int
Internet: europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_sv.htm

Kommissionär Michel Barnier:
europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_sv.htm

Information om EU:s regionalstöd:
europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_sv.htm

© Europeiska gemenskaperna, 2002
Kopiering tillåten med angivande av källan.

BYRÅN FÖR EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS
OFFICIELLA PUBLIKATIONER

L-2985 Luxembourg